

Urbanet Analyse
EIET AV ASPLAN VIAK

Ungdoms reisevaner fra 1990-tallet til i dag

Analyse av data fra de
nasjonale reisevaneundersøkelsene 1991 - 2018

Utvikling i ungdoms reisevaner fra 1990-tallet til i dag

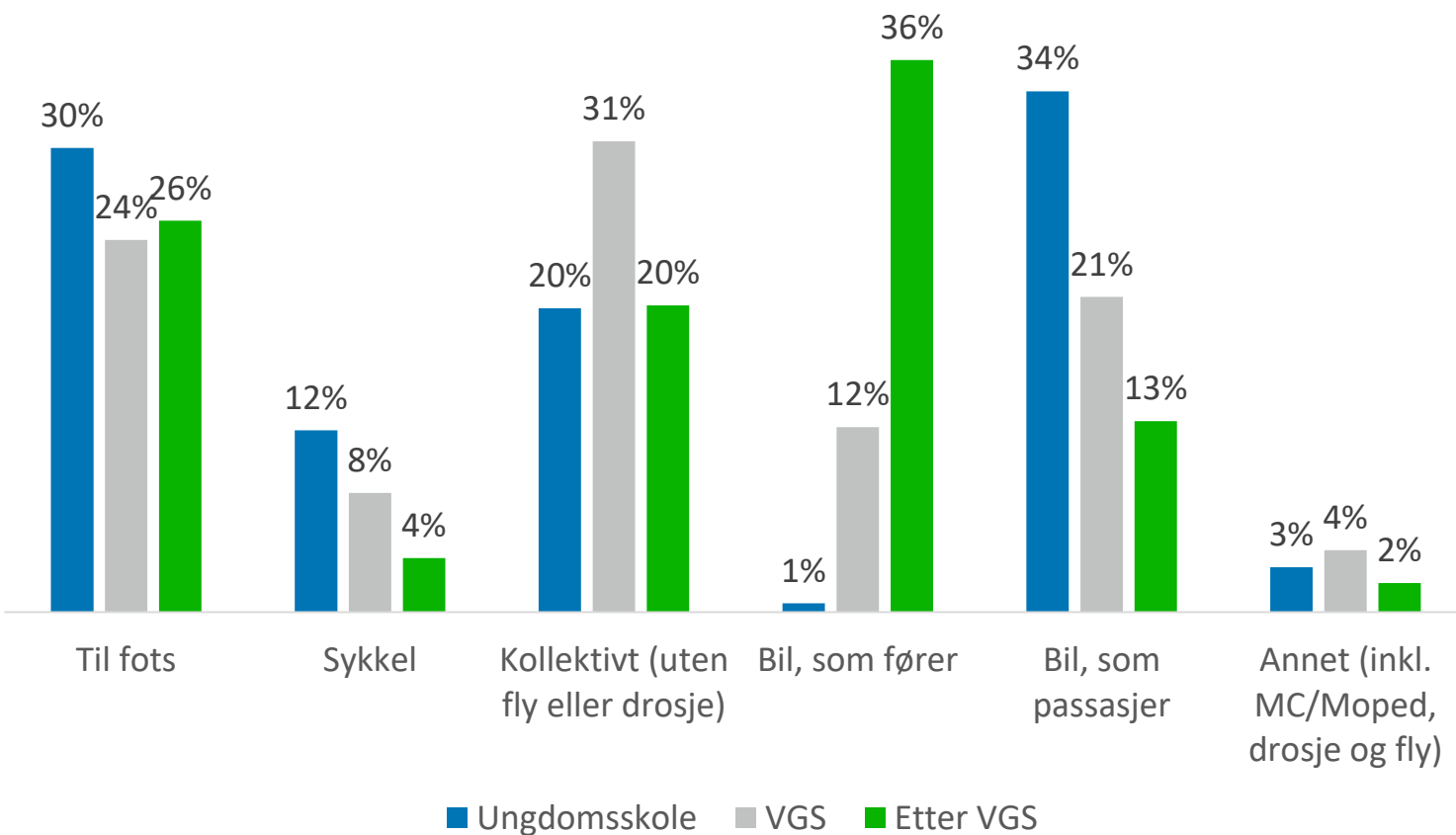
- Analyser av reisevaner blant ungdom mellom 13 og 24 år, basert på data fra de nasjonale reisevaneundersøkelsene 1992 - 2018
- Unikt datamateriale: kan følge ulike ungdomsgrupper over nesten 30 år
- Forståelse av barn og unges reisevaner i ulike grupper og over tid
 - Ungdomsskoleelever
 - Videregående skoleelever
 - Etter videregående/studenter
- Deloppgaver:
 - Dagens reisevaner blant ulike ungdomsgrupper
 - Utviklingstrekk
 - Årsakssammenhenger
- På oppdrag fra Statens vegvesen Vegdirektoratet

Dagens reisevaner blant ungdom

Data fra RVU 2018

Ungdomsskoleelever går og sykler mest

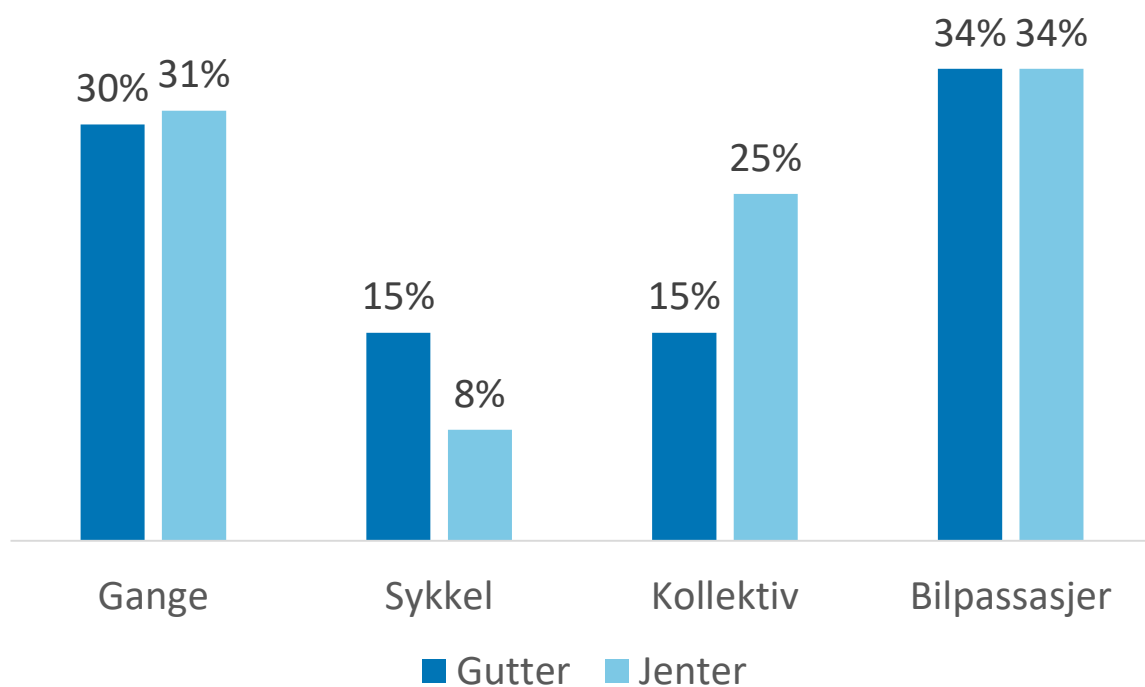
Transportmiddelfordeling blant ulike ungdomsgrupper. RVU 2018

- Ungdomsskoleelever:
 - går og sykler mest
 - Blir kjørt på 1/3 av reisene
- Elever i videregående skole:
 - Reiser mest kollektivt
 - Går minst
- Ungdom ferdig med vgs
 - Sykler minst
 - Kjører bil på 1/3 av reisene

Gutter sykler mer enn jenter, jenter reiser mer kollektivt

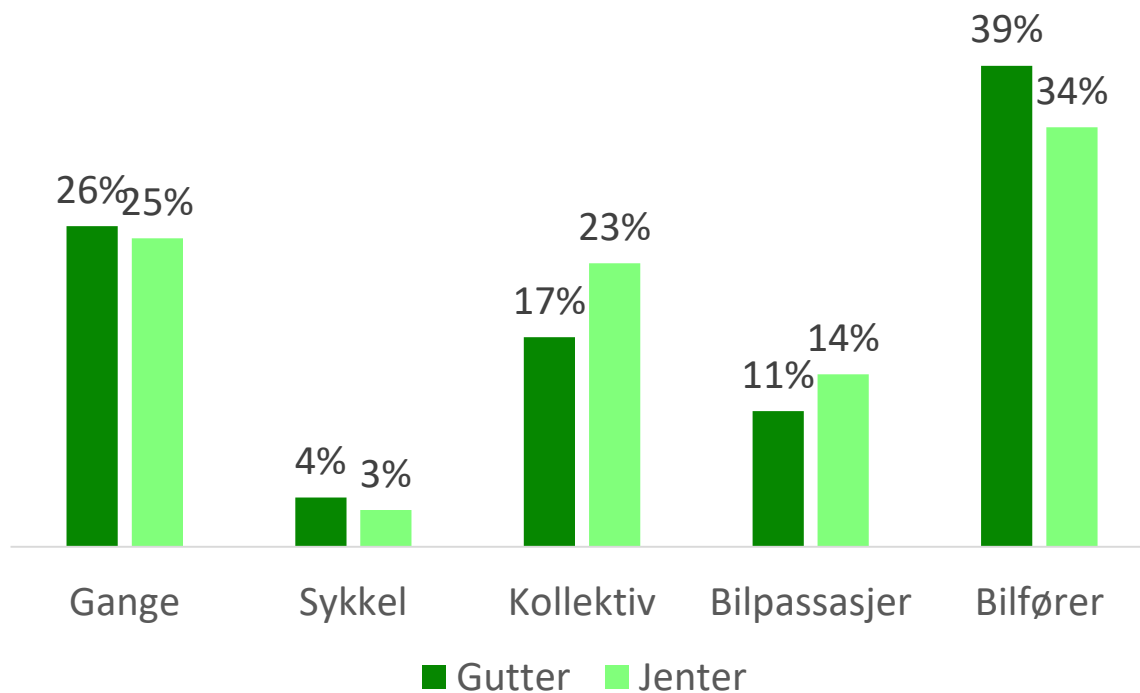
Transportmiddelbruk blant ungdomsskoleelever. RVU 2018

- Størst kjønnsforskjeller blant ungdomsskoleelever:
 - Nesten dobbelt så høy sykkelandel blant gutter som blant jenter
 - Jenter reiser mer kollektivt enn gutter
 - Jenter og gutter går omtrent like mye og er like mye bilpassasjer

Gutter sykler mer enn jenter, jenter reiser mer kollektivt

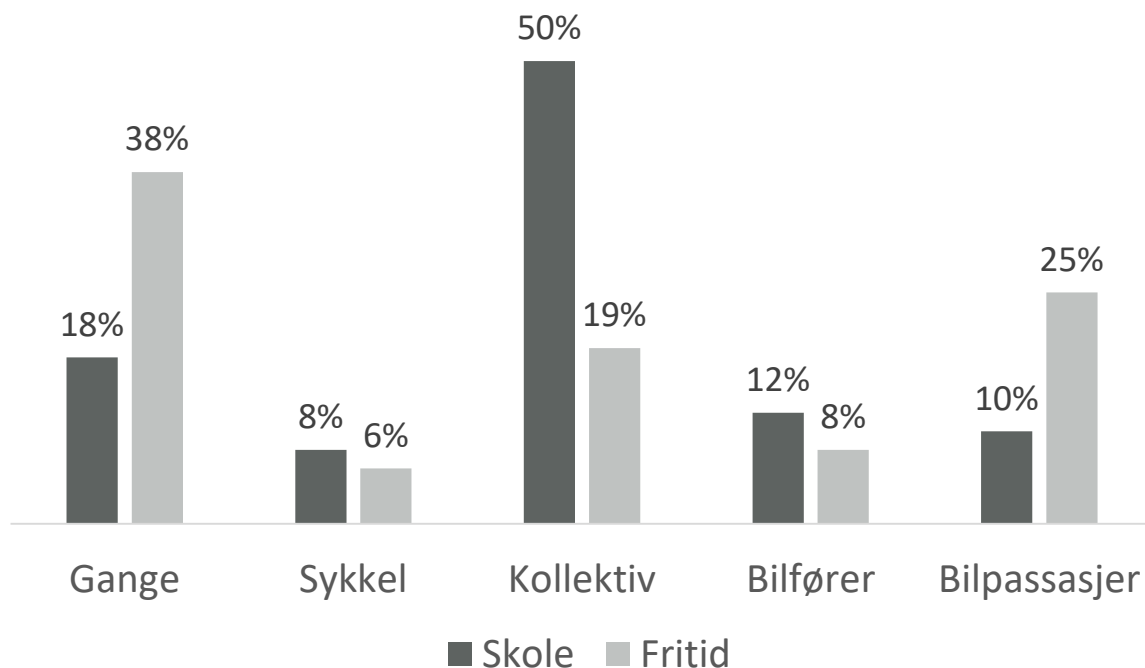
Transportmiddelbruk blant ungdom
etter videregående skole. RVU 2018

- Størst kjønnsforskjeller blant ungdomsskoleelever:
 - Neste dobbelt så høy sykkelandel blant gutter som blant jenter
 - Jenter reiser mer kollektivt enn gutter
 - Jenter og gutter går omtrent like mye og er like mye bilpassasjer
- Blant de eldste ungdommene
 - kjører gutter mer bil,
 - mens jenter reiser kollektivt og i større grad er bilpassasjer

Ungdom reiser mest kollektivt på skolereiser

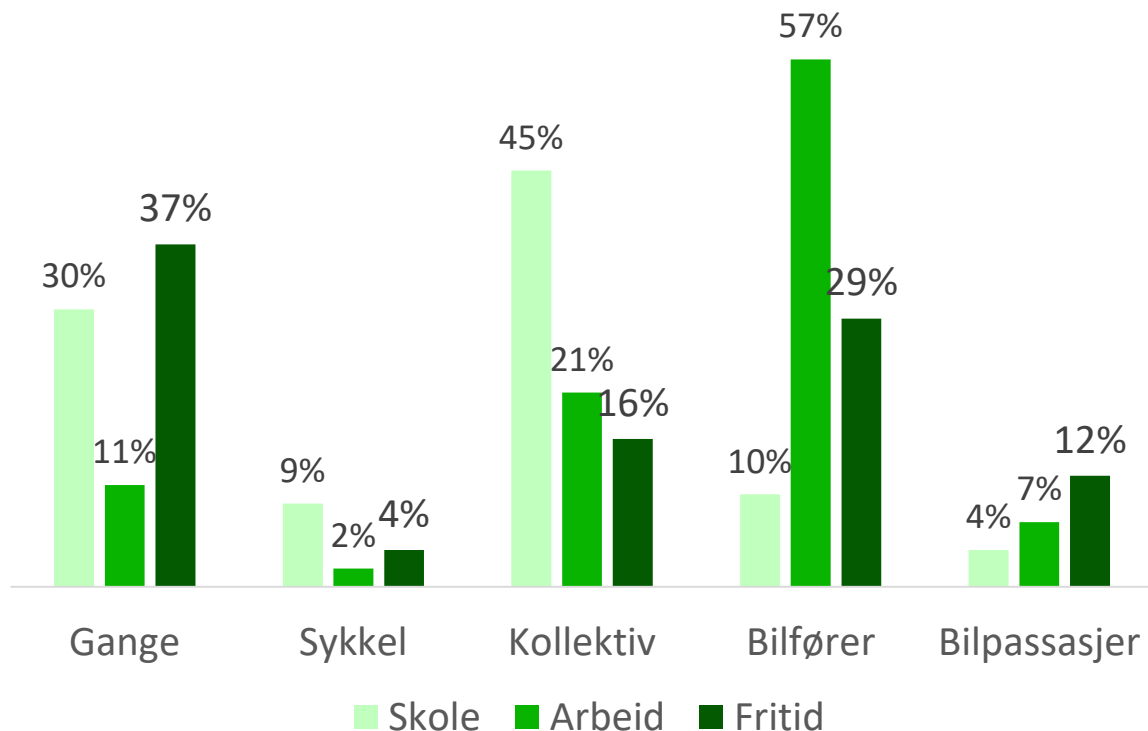
Transportmiddelbruk blant ungdom
i videregående skole. RVU 2018

- Ungdom gjør flere skolereiser og reiser til organiserte aktiviteter, og færre handlereiser og følgereiser enn voksne
- De reiser mer kollektivt på skolereiser enn på fritidsreiser, og går og blir kjørt mer i fritiden
- Særlig på videregående skole

De eldste ungdom kjører først og fremst til arbeid

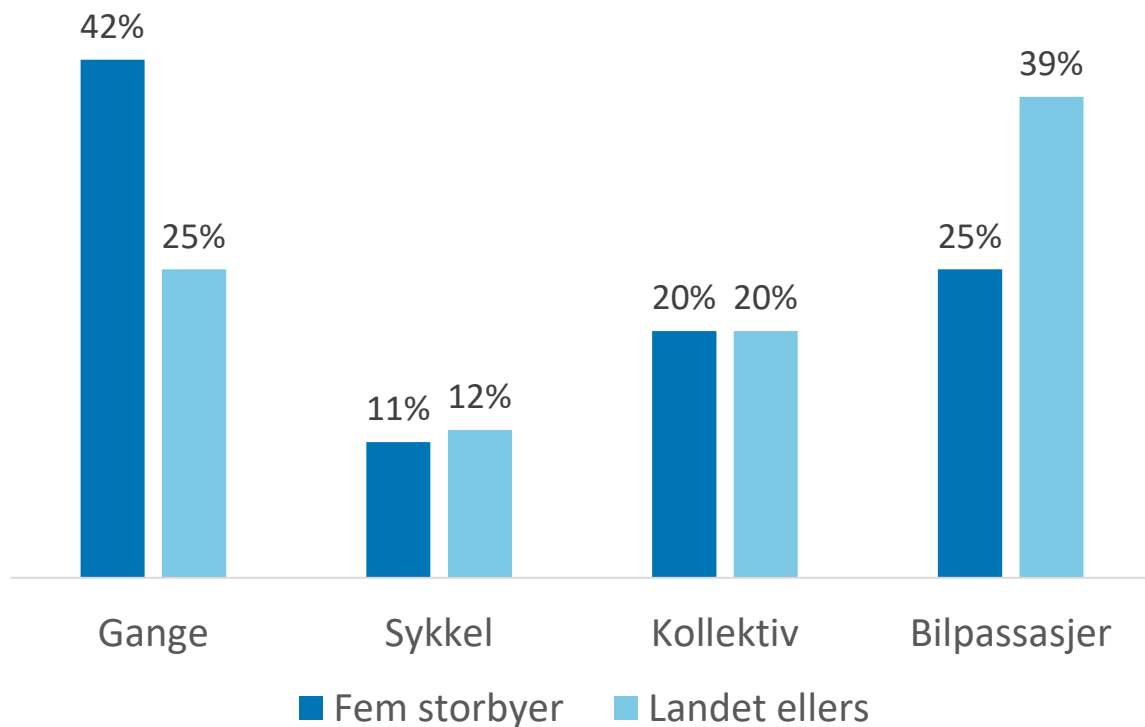
Transportmiddelbruk blant ungdom
etter videregående skole. RVU 2018

- De eldste ungdommene
 - Bilførerreiser er i stor grad knyttet til arbeidsreiser, og mindre til skolereiser
 - De går og reiser kollektivt til skolen – også høyest sykkelandel
 - Går mest på fritidsreiser

Ungdom går og reiser mer kollektivt i de største byene

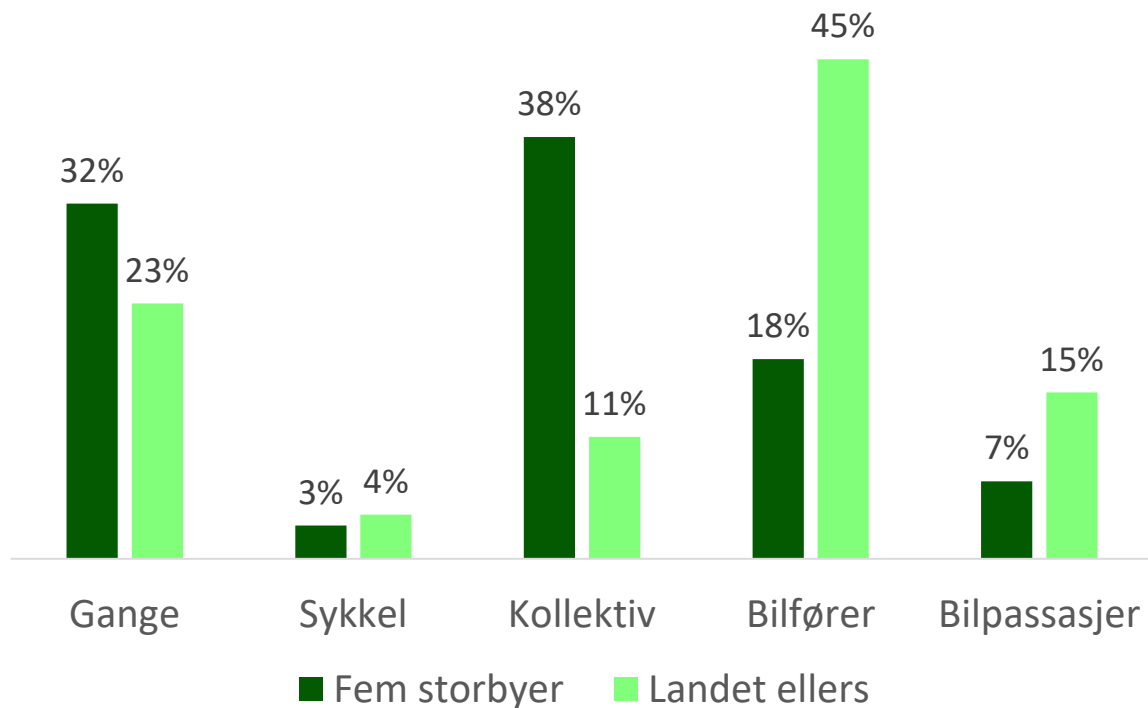
Transportmiddelbruk blant ungdomsskoleelever. RVU 2018

- Forskjellene i gangandel og passasjerandel er størst blant ungdomsskoleelevene
- Ungdomsskoleelever sykler og reiser like mye kollektivt i de største byene og i resten av landet
- Skyldes trolig avstand

Ungdom går og reiser mer kollektivt i de største byene

Transportmiddelbruk blant ungdom
etter videregående. RVU 2018

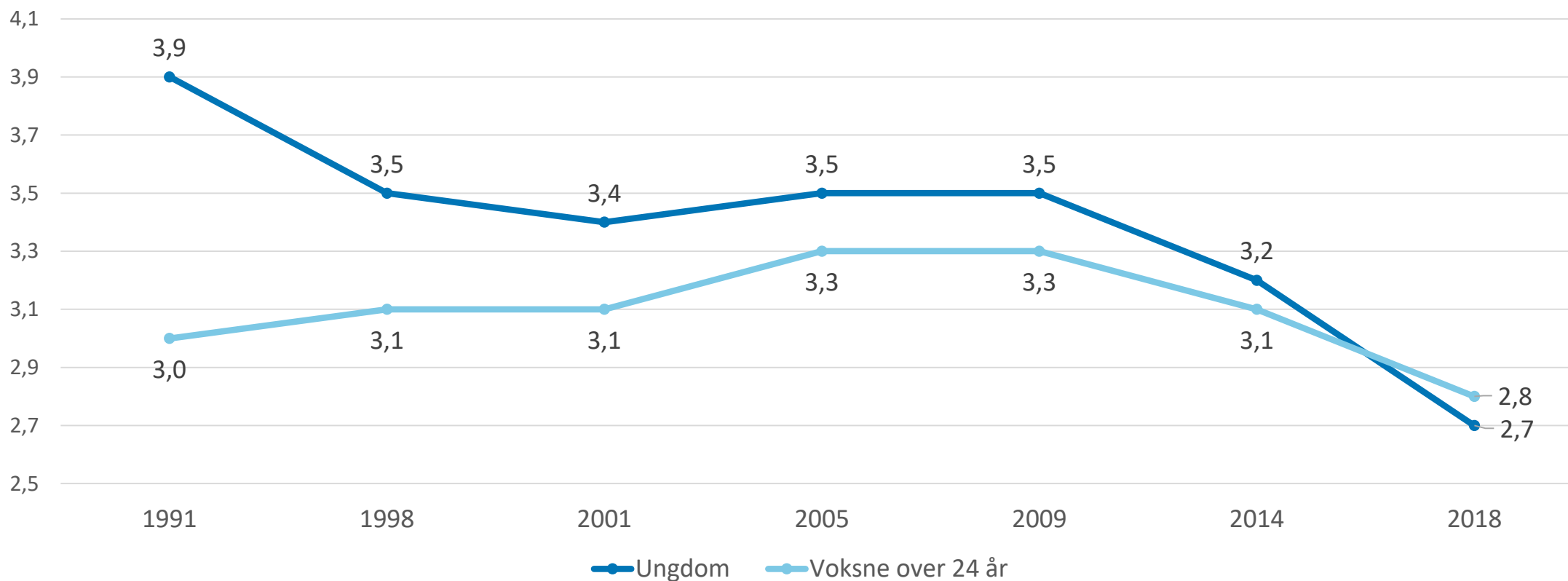
- På videregående skole: mer kollektivbruk i de fem største byene enn i resten av landet
- Denne forskjellen blir enda større etter videregående skole
- Etter videregående: Vesentlig mindre bilbruk i de fem største byene enn i resten av landet
- Skyldes trolig bedre kollektivtilbud og mer tungvint å kjøre bil i de største byene

Utvikling i reisevaner blant ungdom

Fra 1990-tallet til 2018

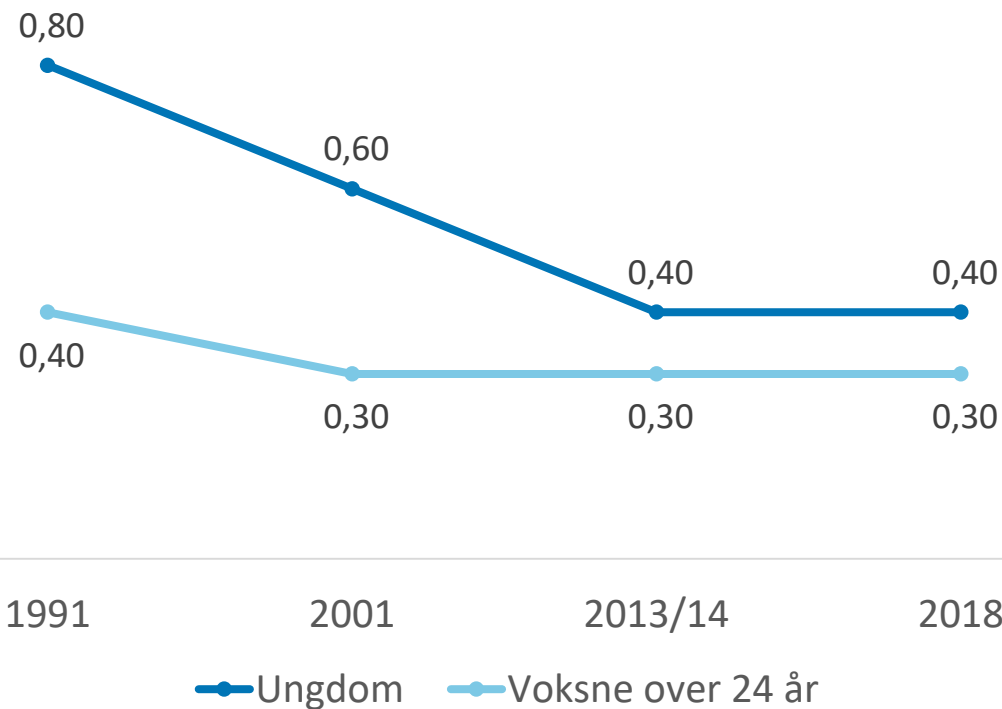
Ungdom gjør færre reiser nå enn før

Gjennomsnittlig antall reiser per person per dag. RVU 1991 - 2018

Antall besøksreiser blant ungdom halvert siden 90-tallet

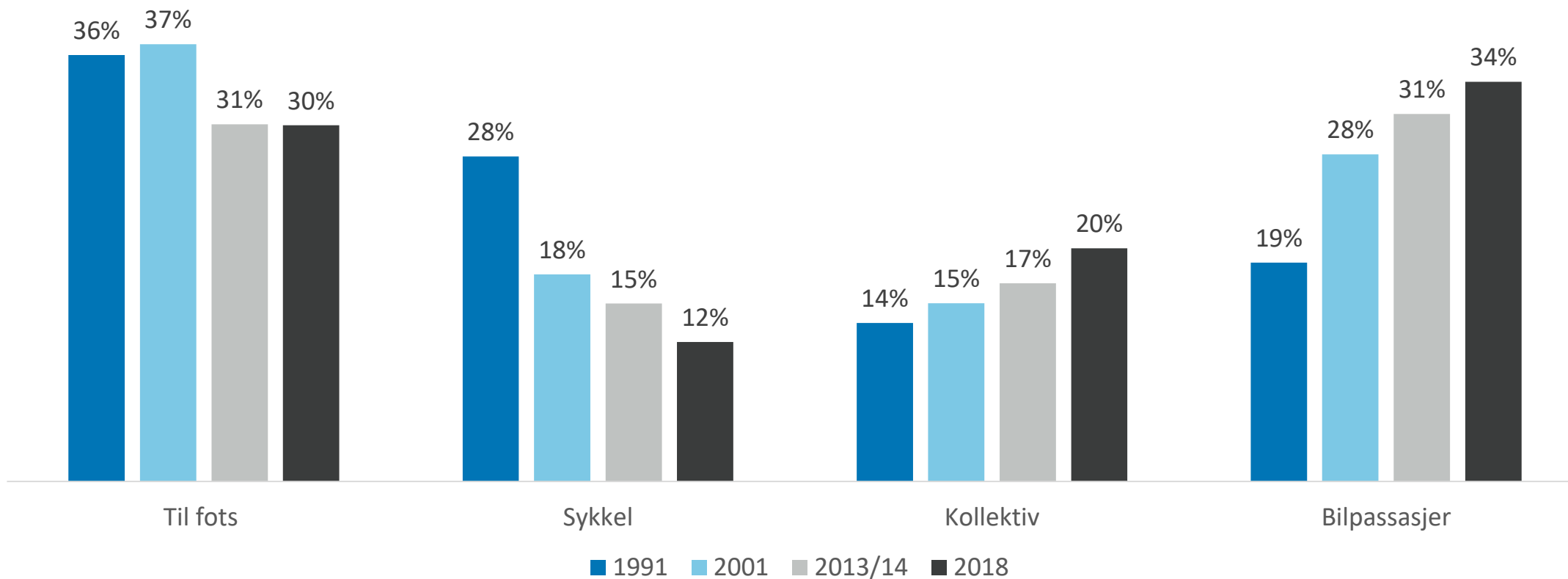
Gjennomsnittlig antall besøksreiser per person per dag

- Ungdom gjør flere besøksreiser enn voksne
- Antall besøksreiser har gått kraftig ned siden 90-tallet
- Ungdata bekrefter dette:
 - Færre drar på besøk til hverandre
 - Er mer sosiale via digitale medier

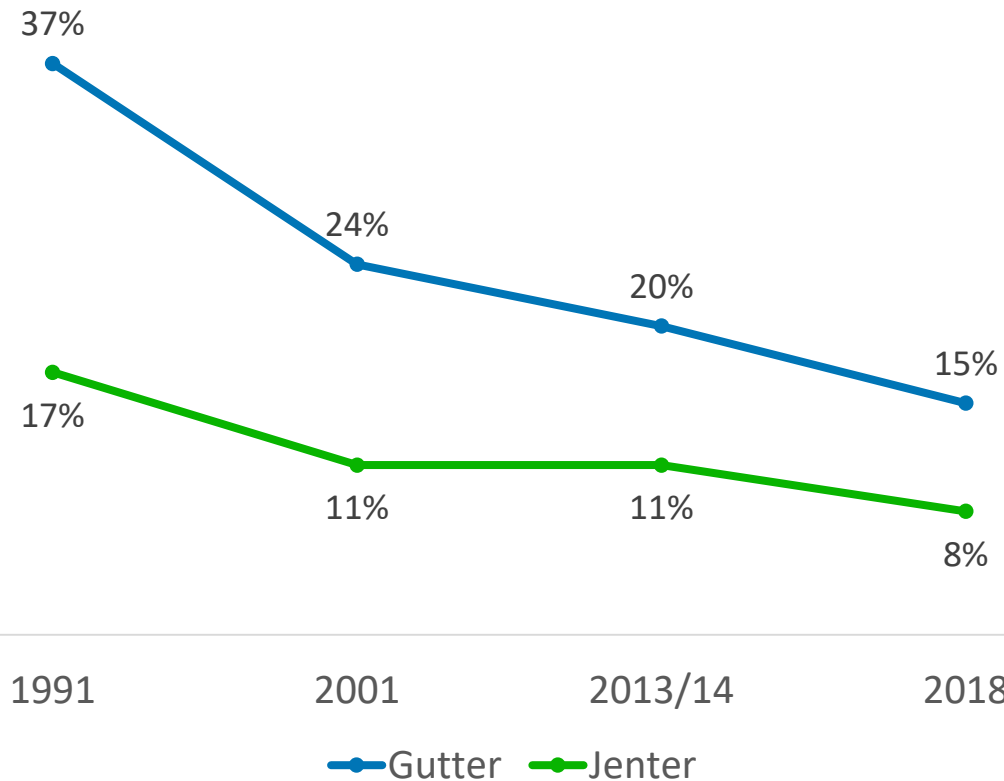
Ungdomsskoleelever sykler mindre og blir i større grad kjørt dit de skal

Endring i transportmiddelbruk blant ungdomsskoleelever, utvalgte RVU-år

Ungdomsskolen: Sykkelandelen har gått mest ned blant guttene

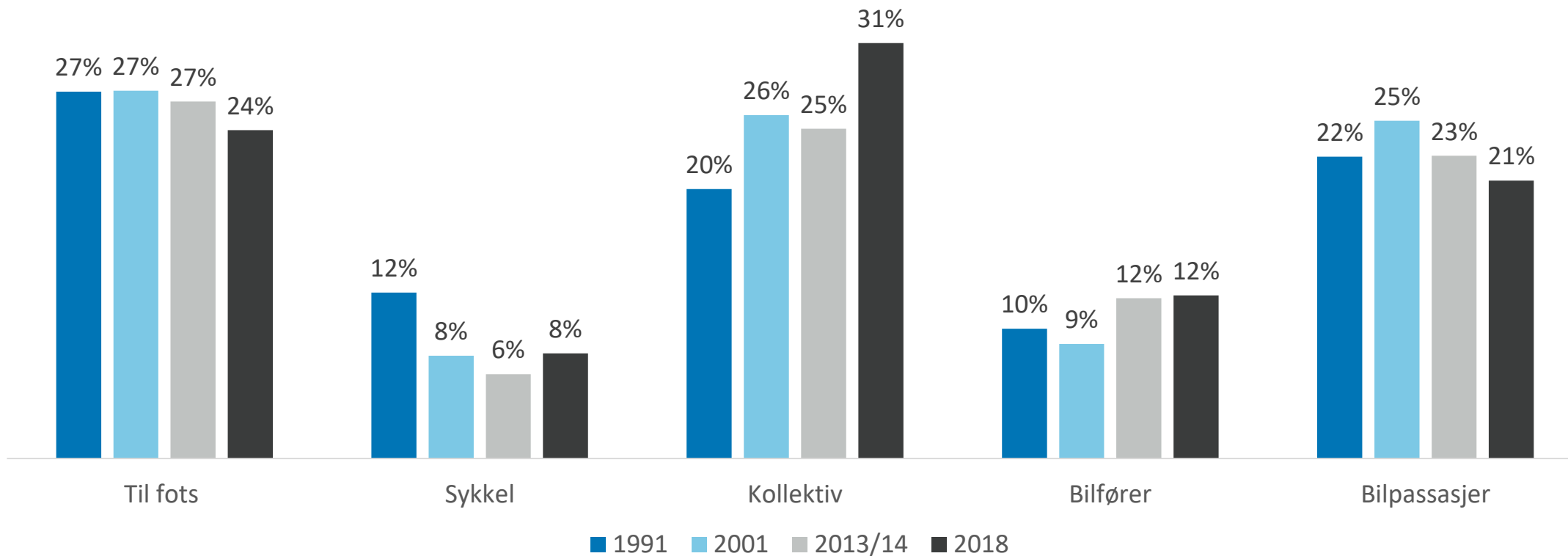
Andel som sykler blant elever i ungdomsskolen

- Sykkelandelen har gått mest ned blant ungdomsskolegutter, kjønnsgapet minker
- Økningen i passasjerandel er større blant gutter enn blant jenter
 - Jenter i ungdomsskolealder var bilpassasjerer i større grad enn gutter på 1990-tallet
 - Jenter og gutter blir kjørt i like stor grad i dag

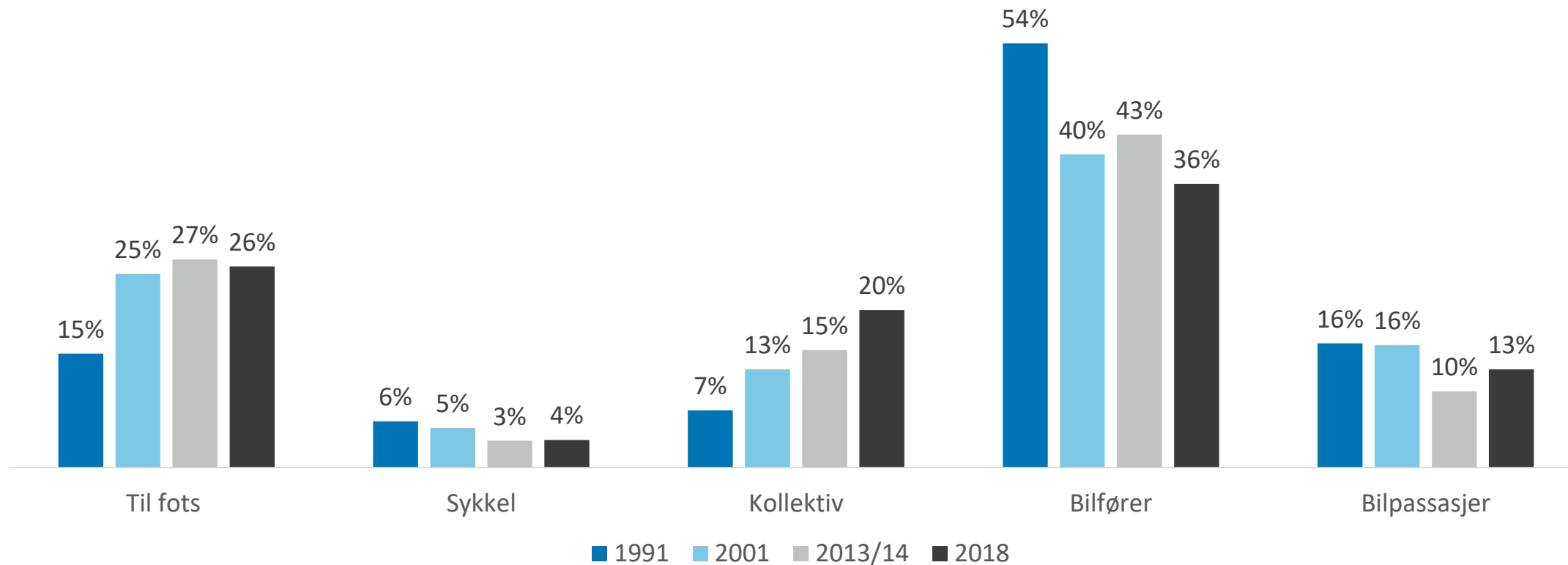
Økt kollektivandel blant ungdom i videregående skole

Endring i transportmiddelbruk blant **ungdom på videregående skole**, utvalgte RVU-år

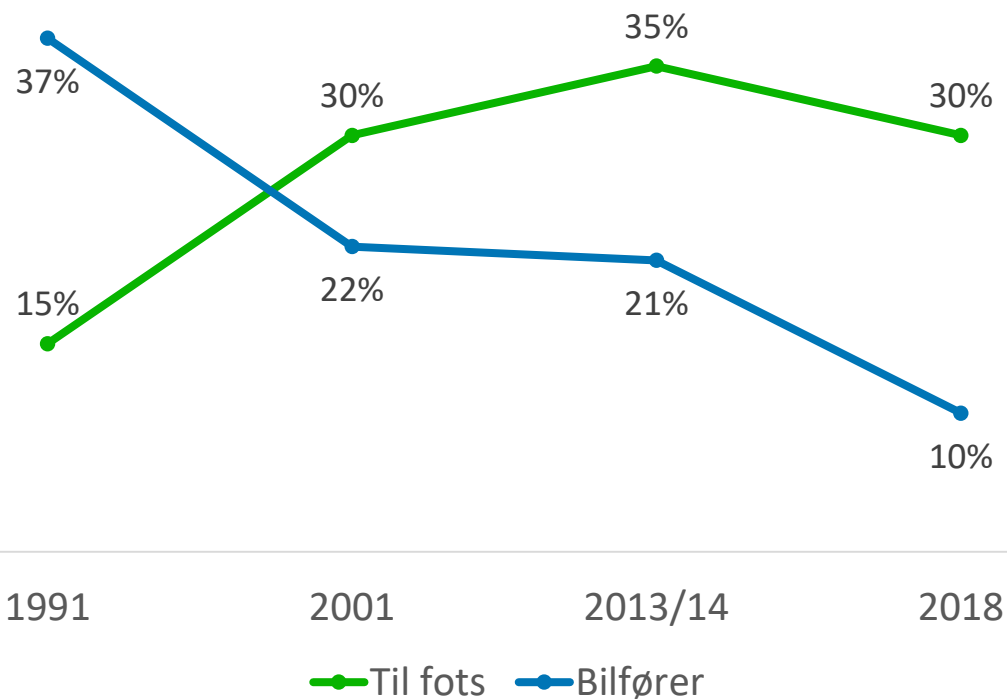
Eldre ungdommer kjører mindre nå enn før

Endring i transportmiddelbruk blant **de eldste ungdommene** , utvalgte RVU-år

Eldre ungdom: Bilandelen har særlig gått ned på skolereiser

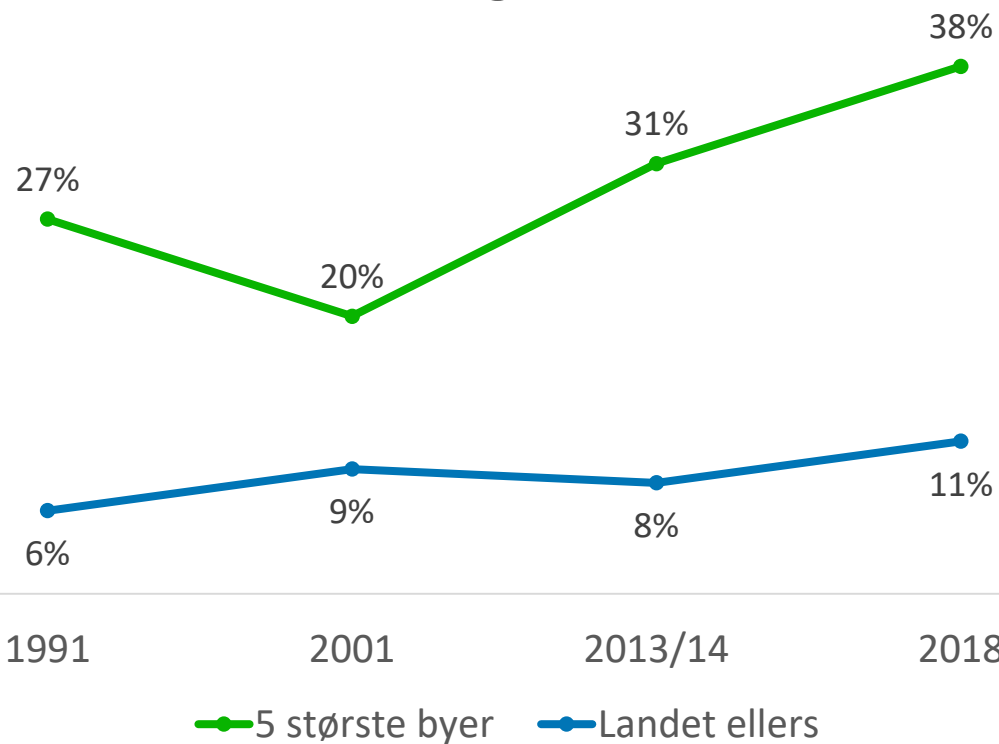
Bilfører- og gangandel blant ungdom som er ferdig med videregående skole

- På 1990-tallet var bilførerandelen høyere enn gangandelen på skolereiser
- Siden begynnelsen av 2000-tallet har gangandelen vært høyere enn bilførerandelen

Eldre ungdom: Kollektivandelen har særlig gått opp i de største byene

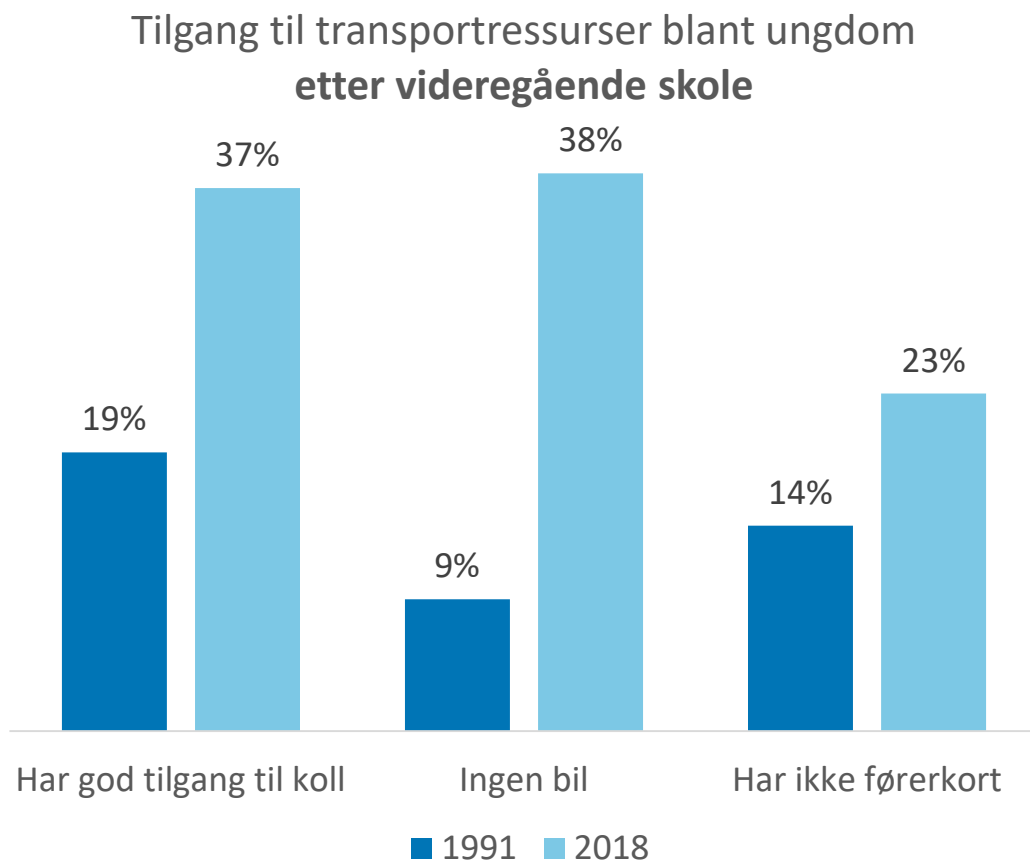
Kollektivandel blant ungdom som er ferdig med videregående skole

- I de fem største byene har kollektivandelen blant eldre ungdom økt med 11 prosentpoeng
- I landet ellers har kollektivandelen økt med 5 prosentpoeng
- Kollektivtilbudet har blitt bedre og mer tilgjengelig i byene

Hva kan forklare
endring i ungdoms reisevaner?

Stadig flere unge bor i en husholdning uten bil og tilgang til kollektivtransport har blitt bedre

- Flere ungdommer har bedre tilgang til kollektivtransport nå enn tidligere
- Andelen ungdommene som bor i en husholdning uten tilgang til bil gått ned.
- Samtidig har færre førerkort for bil
- Dette er faktorer som har betydning for valg av transportmiddel

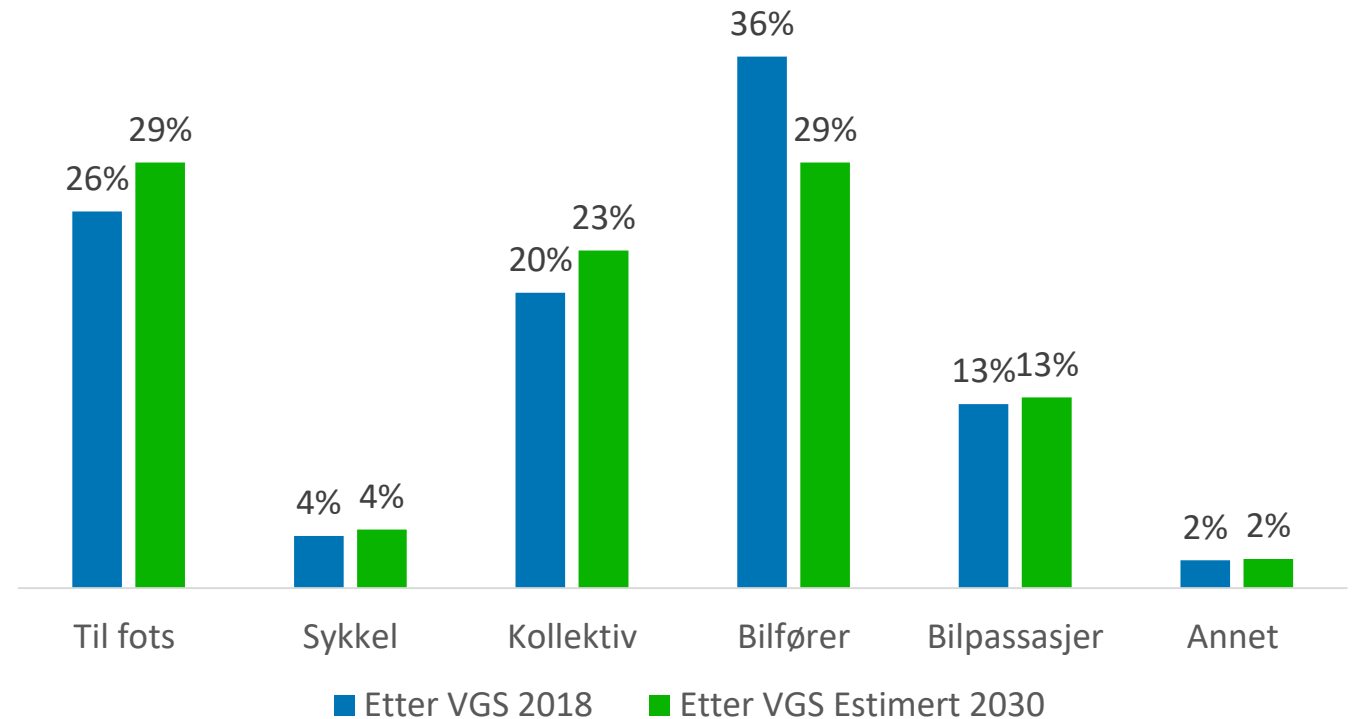
Isolert effekt av ulike rammebetingelser

Rammebetingelse (isolert effekt)	Ungdomsskole	Videregående	Etter videregående
Tilgang til kollektivtransport	Betyr lite for valg av transportmiddel	Mer kollektivt, mindre bilpassasjer	Mindre bilførere, mer kollektivt og gange
Ha førerkort for bil		Mer bilkjøring på bekostning av alt annet	Mer bilkjøring på bekostning av alt annet
Tilgang til bil	Jo flere biler, jo mindre gange og sykkel og mer bilpassasjer	Spiller mindre rolle enn blant ungdomsskoleelevene	Mer bilkjøring, mindre gange
Bo i storby vs resten av landet	Mer gange, mindre sykkel og bilpassasjer	Mer kollektiv, mindre bilpassasjer	Mer kollektivt, mindre bilførere
Jente vs gutt	Mindre sykkel, mer gange og bilpassasjer	Mer gange, kollektivt og bilpassasjer, mindre sykkel og bilførere	Mindre bilførere, mer kollektivt og bilpassasjer

Redusert bilbruk ved fortsatt endring i rammebetingelser for transport

Endring i rammebetingelser		Andel i dag	Andel i prognose
Ikke tilgang til bil	Ungdomsskole	18 %	30 %
	Videregående skole	20 %	30 %
	Etter videregående	38 %	50 %
Har ikke førerkort (blant de som er 18 år og eldre)	Ungdomsskole	-	-
	Videregående skole	58 %	65 %
	Etter videregående	23 %	30 %
Bor i en av de fem største byområdene	Ungdomsskole	31 %	40 %
	Videregående skole	25 %	40 %
	Etter videregående	29 %	40 %
Har svært god tilgang til kollektivtransport	Ungdomsskole	37 %	44 %
	Videregående skole	35 %	42 %
	Etter videregående	37 %	44 %

Transportmiddelfordeling blant ungdom som er ferdig med videregående skole, i 2018 og estimert i 2030

Oppsummering av hovedfunn

Stor forskjell i transportmiddelbruk blant ungdom i ulike aldersgrupper

- Ungdom i ungdomsskolealder går, sykler og blir kjørt dit de skal i større grad enn eldre ungdommer
- Elever i videregående skole reiser mest med kollektivtransport
- De eldste ungdommene sykler minst og kjører mest bil, og nærmer seg voksnes reisevaner
- **Transportmiddelbruken har endret seg over tid**
 - Ungdom reiser mindre nå før, og antall besøksreiser er halvert
 - Stadig flere ungdomsskoleelever blir kjørt dit de skal
 - Kollektivandelen blant ungdom har økt
 - Eldre ungdommer kjører mindre nå enn før
- **Dette skyldes blant annet**
 - Færre bor i en familie med tilgang til bil, og færre ungdom har førerkort
 - Flere ungdommer har bedre tilgang til kollektivtransport
 - Fortsetter dette kan vi forvente redusert bilbruk framover

Tusen takk for oppmerksomheten

- Urbanet Analyse rapport 129/2019
- www.urbanet.no
- ioe@urbanet.no

Rapport

Ingunn Opheim Ellis
Maria Amundsen
Katrine N. Kjørstad

129/2019

Utvikling i de unges reisevaner fra 1990-tallet til i dag

En analyse av data fra den nasjonale reisevaneundersøkelsen

